

DECYZJA

IZNR.5142.756.....2022.at

Olsztyn, 19.12.2022 r.

Na podstawie art. 36 ust. 1 pkt. 1 i ust. 3, art. 89 ust. 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. DzU z 2022 r., poz. 840), w związku z art. 104 i 105 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. DzU z 2022 r., poz. 2000), w oparciu w oparciu o § 12 i 13 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (t.j. DzU z 2021 r., poz. 81)

po rozpatrzeniu wniosku: Pana Sławomira Hryniewicza, C.A.A.S.C. ul. Dąbrowszczaków 39, 11-041 Olsztyn z up.: Prokuratury Okręgowej w Olsztynie, ul. Dąbrowszczaków 12, 11-041 Olsztyn;

o wydanie: pozwolenia na prace konserwatorskie i restauratorskie oraz roboty budowlane polegające na remoncie elewacji oraz wymianę izolacji pionowej oraz poziomej ścian fundamentowych budynku Prokuratury Rejonowej w Mrągowie przy ul. Wojska Polskiego 6D, dz. nr 185/6.

WARMIŃSKO-MAZURSKI WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTEKÓW

I. udziela pozwolenia

na działania związane z remontem elewacji oraz wymianą izolacji pionowej oraz poziomej ścian fundamentowych w/w budynku Prokuratury Rejonowej w Mrągowie, dz. nr 185/6.

zakres i sposób prowadzenia w/w działań: jak we wniosku

termin ważności pozwolenia: do 31.12.2025 r.;

Warunki pozwolenia:

1. Wojewódzki Konserwator Zabytków zobowiązuje Wnioskodawcę do:

- a. zawiadomienia o terminie rozpoczęcia i zakończenia działań, przynajmniej na 3 dni wcześniej,
- b. niezwłocznego zawiadomienia o wszelkich zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia w/w działań,
- c. prowadzenia prac z maksymalnym poszanowaniem substancji zabytkowej oraz przy jak najmniejszej ingerencji w zabytek;
- d. weryfikacji wyników badań konserwatorskich opracowania kolorystyki elewacji w/w budynku przed przystąpieniem do prac i przedłożenia finalnych rozwiązań do akceptacji WKZ;
- e. kierowania robotami budowlanymi i wykonywania nadzoru inwestorskiego przez osoby spełniające wymagania, o których mowa w art. 37c w/w ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
- f. przekazania wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków nie później niż w terminie 14 dni przed dniem rozpoczęcia robót budowlanych,
 - imienia, nazwiska i adresu osób: kierującej robotami budowlanymi i wykonującej nadzór inwestorski,
 - dokumentów potwierdzających spełnianie przez tę osobę wymagań, o których mowa w art. 37c w/w ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
 - oświadczenia osób: kierującej robotami budowlanymi i wykonującej nadzór inwestorski, o przyjęciu przez te osoby obowiązku kierowania robotami budowlanymi i wykonywania nadzoru inwestorskiego;
- g. kierowania pracami konserwatorskimi albo samodzielnego ich wykonywania przez osobę spełniającą wymagania, o których mowa odpowiednio w art. 37a w/w ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
- h. przekazania wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków, nie później niż w terminie 14 dni przed dniem rozpoczęcia prac konserwatorskich, (a w toku prac na 14 dni przed dokonaniem zmiany osoby kierującej pracami konserwatorskimi/restauratorskimi),
 - imienia, nazwiska i adresu osoby kierującej pracami konserwatorskimi/restauratorskimi;
 - dokumentów potwierdzających spełnianie przez tę osobę wymagań, o których mowa odpowiednio w art. 37a w/w ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
 - oświadczenie osoby kierującej pracami konserwatorskimi/restauratorskimi, o przyjęciu przez tę osobę obowiązku kierowania tymi pracami albo samodzielnego ich wykonywania;
- i. prowadzenia dokumentacji przebiegu wskazanych w pozwoleniu prac konserwatorskich w sposób umożliwiający jednoznacznie identyfikację i dokładną lokalizację przestrzenną wszystkich czynności, użytych materiałów oraz dokonanych odkryć, i przekazania jej wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia tych prac;
- j. opracowania sposobu postępowania z zabytkiem po zakończeniu wskazanych w pozwoleniu prac konserwatorskich/restauratorskich i przekazania tego opracowania wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia tych badań.

WARMIŃSKO-MAZURSKI WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTKÓW

II. odmawia udzielenia pozwolenia

na prace związane z budową garażu przy w/w budynku na dz. nr 185/6 obr. 6 Mrągowo

Uzasadnienie

Przedmiotowy budynek wraz z działką nr 185/6 obr. 6 Mrągowo, stanowi część zespołu dawnych koszar położonych przy ul. Wojska Polskiego w Mrągowie, objętych prawną ochroną konserwatorską w oparciu o art. 7 pkt. 1 w/w ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami na podstawie decyzji WKZ z 27.11.2006 r. wpisującej w/w zespół dawnych koszar przy ul. Wojska Polskiego w Mrągowie do rejestru zabytków nieruchomych woj. warmińsko-mazurskiego. W związku z powyższym wg art. 36 ust. 1 podejmowanie przy nim jakichkolwiek działań wymaga uprzedniego uzyskania pozwolenia konserwatorskiego. Wobec powyższego należało orzec jak w **sentencji I**.

Po analizie wniosku i żądania strony dotyczącego remontu elewacji oraz wymiany izolacji pionowej oraz poziomej ścian fundamentowych w/w budynku, organ konserwatorski odmawia pozwolenia w zakresie budowy garażu na przedmiotowej działce, uwzględnionego w przedmiotowym projekcie, z uwagi na możliwość bezpowrotnej dewaluacji autentyczności i wartości historycznych i estetyki obiektu historycznego tj. muru związanego z obiektem i obniżenia jego autentyczności.

Przedmiotowy budynek wraz z działką objęty jest prawną ochroną konserwatorską na podstawie w/w decyzji WKZ. Stanowi on część zespołu dawnych koszar w Mrągowie i wchodzi w skład kompleksu zabudowań koszarowych, usytuowanego na zachód od ul. Wojska Polskiego, składającego się z 15 budynków historycznych. Przedmiotowy budynek wykonany jest z cegły ceramicznej, częściowo otynkowany i stanowi przykład XIX wiecznego budownictwa koszarowego. Założony jest na planie nieregularnym, z mocno wysuniętym ryzalitem w elewacji północnej, niskim ryzalitem w elewacji wschodniej oraz mniej wysuniętym ryzalitem i przybudówką od południa. Na przedłużeniu przybudówki, przy zachodniej elewacji zachowane jest oryginalne, ceglane, pełne ogrodzenie. Budynek w części środkowej oraz w obrębie przybudówki jest dwukondygnacyjny, a na skrajach trójkondygnacyjny. Nakryty jest dachem dwuspadowym, krytym dachówką ceramiczną esówką. Teren założenia koszarowego był wydzielony ogrodzeniem w postaci czterobocznych słupów z czerwonej cegły posadowionych na cokole, pomiędzy którymi znajdują się metalowe przesła opracowane plastycznie lub jak w przedmiotowym przypadku murowane przesła wypełnione otynkowaną płyciną z zastosowaniem materiałów i technik tożsamyh z przedmiotowym budownictwem koszarowym, co zachowało się do chwili obecnej. Pierwsze budynki założenia koszarowego powstały w latach 90' XIX wieku, przy ich budowie działali lokalni wykonawcy np.: z Kętrzyna stolarz A. Conrad, z Mrągowa szklarz Otto Lippert, cegły kupowano m. in. z cegielni H. Lindego z Mrągowa i A. Drossela z Marcinkowa, cement sprowadzano z Królewca. Od 1909 r. w koszarach zakwaterowany był pierwszy i trzeci batalion piechoty regimentu warmińskiego nr 151 wraz ze sztabem. W koszarach po pierwszej wojnie światowej stacjonowały wojska Rosyjskie. Natomiast w latach 20' XX wieku ulokowano tam szkołę policyjną dla Prus Wschodnich i Zachodnich. Po 1945 r. przez wiele lat stacjonowały w Mrągowie jednostki wojsk lotniczych i obrony przeciwlotniczej, w tym jednostka radiotechniczna, miał tu również swoją siedzibę ośrodek kondycyjny dla pilotów.

Przedmiotem części założenia inwestycyjnego jest wykonanie zamkniętego garażu wraz z bramą wjazdową zlokalizowaną w historycznym murze związanym z budynkiem, na terenie działki nr 185/6 obr. 6 Mrągowo znajdującej się przy obiekcie, w obrębie muru. Niniejszą decyzją W-M WKZ odmawia udzielenia pozwolenia na zakres prac przedstawionych w w/w projekcie.

Stopień zachowania substancji zabytkowej przedmiotowego założenia jest bardzo duży. Zachowane zostały nie tylko rozplanowanie zabudowy na zabytkowym terenie, również wartości składające się na nie architektury: proporcje, gabaryty, kształt bryły i konstrukcja, ale także kompozycja oraz artykulacja i detal architektoniczny elewacji oraz materiał budowlany, elementy te świadczą o dużej wartości historycznej i naukowej przedmiotowego założenia koszarowego. Względy konserwatorskie przesądają o konieczności podejmowania, w stosunku do niego i jego elementów składowych, przede wszystkim działań o charakterze konserwatorskim – polegających na zabezpieczeniu i utrwaleniu substancji zabytkowej oraz zahamowaniu procesów jego destrukcji, oraz restauratorskim – mającym na celu wyeksponowanie wartości artystycznych i estetycznych zabytku.

W ocenie organu konserwatorskiego zakres planowanych działań, tj. wyburzenie jednego przesła muru i montaż w tym miejscu bramy wjazdowej do zamkniętego garażu, wiąże się z nieodwracalną utratą substancji zabytkowej jednego z elementów składowych założenia koszarowego oraz z montażem współczesnego elementu, o powtarzalnej formie i wątpliwej estetyce. Projektowane działania nie stanowią komunikatu o tradycyjnej tkance

zabytkowego założenia, którego teren stanowił, spójne założenie koszarowe, wydzielone historycznym ogrodzeniem. Jest to założenie współgrającej ze sobą architektury i przemyślanym rozplanowaniu w terenie, prezentującej jednolity styl architektoniczny, stanowiący jeden z przykładów budownictwa wojskowego z końca XIX wieku.

W ocenie organu konserwatorskiego, zaplanowany w w/w projekcie montaż garażu wraz z wykonaniem w bramy wjazdowej do garażu w miejscu przeszły historycznego muru, jest sprzeczny z wymogami ochrony konserwatorskiej.

Wprowadzenie w historyczne założenie projektowanych elementów, przyczyni się do obniżenia chronionych wartości dawnych koszar oraz do nieodwracalnej utraty oryginalnej substancji zabytku. Zaplanowany zakres działań uwydatnia potrzebę dostosowania zabytku do obecnych funkcji i potrzeb użytkowych (które mogłyby zostać zapewnione w inny sposób), a nie odwrotnie, tym samym prowadzi do nieodwracalnej utraty części zabytku. W przedmiotowym przypadku należałoby rozważyć wykorzystanie już istniejących otworów w murze oraz alternatywne rozwiązania projektowe.

Inwestycje podejmowane w obiekcie zabytkowym nie mogą prowadzić do sytuacji, w której to wartości obiektu zostają zamazane, przekształcone lub zniszczone, na rzecz chwilowej korzyści. W efekcie nie tylko zatracone zostają bezcenne wartości zabytku, którego nie będziemy już w stanie przekazać kolejnym pokoleniom w niezmienionej formie, ale również maleje jego wartość materialna w miarę jak zacierają się jego dawność. To, co bowiem przyciąga ludzi do obiektu zabytkowego to właśnie poczucie obcowania z historią i niezwykłość miejsca. Dlatego jeżeli zatarte zostaną wartości dawności i autentyczności zabytku, zniszczone zostanie jego powiązanie z przeszłością, a tym samym możliwość czerpania z niego wymiernych materialnych zysków współcześnie.

W świetle regulacji art. 4 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami przyjąć należy, że wszystkie działania i rozstrzygnięcia organu konserwatorskiego są podejmowane dla zapewnienia odpowiednich warunków, umożliwiających zachowanie zabytków we właściwym stanie, ich odpowiedniego zagospodarowania i utrzymania, zapobiegania zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla ich wartości, udaremnienie niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków, wobec powyższego orzeczono jak w **sentencji II**.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji służy stronom, na podstawie art. 127 Kpa odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, które należy złożyć za pośrednictwem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Olsztynie w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej decyzji, zgodnie z art. 129 Kpa.

Zgodnie z art. 127a § 1 i § 2 Kpa w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję, zaś z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Zgodnie z art. 130 § 4 Kpa Decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania.

Zgodnie z art. 162 § 1 pkt 2 Kpa organ administracji publicznej, który wydał decyzję w pierwszej instancji, stwierdza jej wygaśnięcie, jeżeli decyzja: została wydana z zastrzeżeniem dopełnienia przez stronę określonego warunku, a strona nie dopełniła tego warunku.

Postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia może zostać wznowione, a następnie pozwolenie może zostać cofnięte lub zmienione na podstawie art. 47 w/w ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Działania wykonywane na podstawie przedmiotowego pozwolenia mogą zostać wstrzymane w razie stwierdzenia wykonywania ich w sposób odbiegający od zakresu i warunków określonych w pozwoleniu zgodnie z art. 43 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

Zgodnie z art. 36 ust. 8 uzyskanie pozwolenia WKZ na podjęcie działań przy zabytku nie zwalnia z obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę albo zgłoszenia, zgodnie z przepisami ustawy Prawo Budowlane.

Wydanie niniejszego pozwolenia została zwolnione z opłaty skarbowej wg ustawy z 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 2142).

WARMIŃSKO-MAZURSKI
WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTKÓW
Dariusz Barton

Otrzymują:

1. Sławomir Hryniewicz, C.A.A.S.C. ul. Dąbrowszczaków 39, 11-041 Olsztyn z up.: Prokuratury Okręgowej w Olsztynie, ul. Dąbrowszczaków 12, 11-041 Olsztyn;
2. Prokuratura Okręgowa w Olsztynie, ul. Dąbrowszczaków 12, 11-041 Olsztyn;
3. a/a

